

Міністерство освіти і науки України
Приватний вищий навчальний заклад
«Новокаховський політехнічний інститут»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії

Ректор, к.т.н., доцент

О.П. Трифонова

» грудень 2020 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Спеціальність 051 «ЕКОНОМІКА»

Освітньо-професійна програма «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

ОС бакалавр

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»,

освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»,

освітнього ступеня «молодший бакалавр»

(денна та заочна форми навчання)

Розглянуто та затверджено

на засіданні кафедри

«Економіки підприємства»

Протокол №4 від 20.11.2020 р.

1 Мета вступних випробувань

Метою фахового вступного випробування є визначення рівня підготовленості вступників для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»), виявлення їх рівня теоретичних знань і практичних умінь і навичок, необхідних для опанування нормативних і варіативних дисциплін за програмою підготовки.

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-професійна програма «Економіка підприємства») на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», освітнього ступеня «молодший бакалавр» має комплексний характер, створена у відповідності зі змістом основних профільних дисциплін навчального плану підготовки бакалаврів.

Програму фахового вступного випробування скомпоновано в модуль, який інтегрує знання з основних дисциплін фахової підготовки. При цьому органічно поєднуються теоретичні та прикладні питання, які дозволяють перевірити розуміння абітурієнтом програмного матеріалу профільної дисципліни професійної підготовки, оцінити здатності абітурієнта до творчого використання набутих знань.

2 Допуск до вступних випробувань

До участі у фахових вступних випробуваннях допускаються вступники, які дотрималися усіх норм і правил, передбачених чинним законодавством, правилами вступу до ПВНЗ «Новокаховський політехнічний інститут».

3 Вимоги до вступних випробувань

Для прийому осіб, які на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», освітнього ступеня «молодший бакалавр» вступають для здобуття освітнього ступеня «бакалавр», Правилами прийому до Новокаховського політехнічного інституту передбачений конкурсний відбір за результатами фахового вступного випробування.

У процесі підготовки до фахового вступного випробування рекомендується користуватися основною літературою, яку подано наприкінці програми.

Фахове вступне випробування проводиться у формі тестування.

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З «ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА» СТИСЛИЙ ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1 Основи підприємництва

Сутність, значення та організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності; типологія середовища та активізація підприємництва; договірні взаємовідносини в бізнесі; характеристика партнерських зв'язків; поняття і форми міжнародного бізнесу; регулювання міжнародної підприємницької діяльності.

Тема 2 Види підприємств, їх організаційно-правові форми

Класифікація підприємств за метою та характером діяльності; види підприємств за формою власності майна; види підприємств за національною належністю капіталу; класифікація підприємств за галузево-функціональним видом діяльності; класифікація підприємств за кількістю працівників; організаційно-правові форми підприємств.

Тема 3 Зовнішнє середовище господарювання підприємства

Поняття, функції і структура ринку; принципи поведінки суб'єктів господарювання на ринку; складові зовнішнього середовища господарювання підприємства; вплив зовнішнього середовища на діяльність підприємства.

Тема 4 Структура та управління підприємством

Необхідність управління; функції управління; поняття та основа класифікації методів управління; змістова характеристика окремих методів управління; загальна характеристика організаційної структури управління; типи організаційних структур управління; система державного управління суб'єктами господарювання; організація та взаємодія центральних органів виконавчої влади.

Тема 5 Товарна та цінова політика підприємства

Загальна характеристика ціни, види цін; загальні та специфічні чинники ціноутворення; методи ціноутворення на продукцію; цінова стратегія підприємства.

Тема 6 Прогнозування та планування діяльності підприємства

Сутність і принципи прогнозування; методи прогнозування; методологічні основи планування; специфічні принципи та види планування; методи планування на підприємстві; стратегічне планування; тактичне й оперативне планування.

Тема 7 Обґрунтування виробничої програми підприємства

Загальна характеристика виробничої програми; маркетингова діяльність і формування програми випуску продукції (надання послуг).

Тема 8 Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

Поняття, класифікація та структура персоналу; визначення чисельності окремих категорій працівників; сучасна кадрова політика підприємства; система управління персоналом на підприємстві; загальна характеристика процесу оцінки персоналу; комплексна оцінка персоналу; специфічні складові оцінки робітників; сутність продуктивності праці; класифікація чинників динаміки продуктивності праці; система, моделі та методи мотивації; принципи та порядок регулювання поведінки працівників; поняття та функції сучасної політики оплати праці; основи організації оплати праці; форми заробітної плати; системи оплати праці; застосування доплат і надбавок; принципи формування системи преміювання.

Тема 9 Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства

Сутнісна характеристика техніко-технологічної бази виробництва; складові й тенденції розвитку ТТБ; оцінка технічного рівня підприємства; основні етапи і планування технічного розвитку підприємства; суть і види лізингу; організаційно-правові основи здійснення лізингових операцій; поняття, види та чинники формування виробничої потужності підприємства; методичні принципи розрахунку виробничої потужності; використання виробничої потужності.

Тема 10 Витрати підприємства

Витрати та собівартість продукції; класифікація витрат; система управління витратами; формування і контроль витрат за місцями та центрами відповідальності; співвідношення змінних і постійних витрат; кошторис виробництва; собівартість різних видів продукції; сутність і методи калькулювання; методика обчислення основних статей калькуляції.

Тема 11 Фінансово-економічні результати суб'єктів господарювання

Характеристика фінансової діяльності; планування фінансової діяльності; сутність і показники прибутку; джерела прибутку та його обчислення; напрямки використання прибутку; сутність та інформаційна база оцінки фінансово-економічного стану підприємства; оцінка прибутковості та активності; оцінка фінансової стійкості та платоспроможності.

4 Організація вступних випробувань

Проведення фахового вступного випробування здійснюється у письмовій формі.

Тривалість тестування – **2 години** (120 хвилин).

Кожний абітурієнт отримує індивідуальний варіант тестового завдання.

Перед початком вступного випробування представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо правил виконання тестового завдання.

5 Критерії оцінювання виконання тестів

Білет вступного фахового випробування складається з тестових завдань двох рівнів:

- 1 - Рівень тестів з одноелементним вибором, за вірну відповідь на запитання тесту абітурієнт отримує – 1 бал. (Максимальна кількість - 100 балів).
- 2 - Рівень тестів з багатоелементним вибором, кількість правильних відповідей в тесті від 2 до 4. За вірну відповідь на запитання тесту, з правильним вибором всіх елементів відповіді, абітурієнт отримує 2 бали (Максимальна кількість – 100 балів). Якщо абітурієнт надає відповідь на тест частково, в неповному обсязі - тест оцінюється в 0 балів.

Оцінка за національною шкалою	відмінно	добре	задовільно	незадовільно
Оцінка в балах	200-180	179-150	149-100	99-0

6 Рекомендована література

1 Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-ІУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2 Бойчик І. М. Економіка підприємства. Навч. посіб. – К.: Атака, 2012. – 480 с.

3 Гетьман О. О. Економіка підприємства. 2-ге видання. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2017. – 480 с.

4 Гончаров С. М. Тлумачний словник економіста. Навчальний посібник рекомендований МОН України. – К.: ЦУЛ, 2017. – 268 с.

5 Гринчуцький В. І. Економіка підприємства. 2-ге видання. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2012. – 302 с.

6 Економіка підприємства: Навч. Посіб. / За ред. А.В.Шегди. –К.: Знання. – Прес, 2014.-335 с.

7 Економіка підприємства: Підручник. За ред. С.Ф. Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2014. – 528 с.

8 Захарченко В. І. Економіка підприємства. Практикум. – К.: ЦУЛ, 2017. – 144 с.

- 9 Іванілов О. С. Економіка підприємства 2-ге видання. Підручник затверджений МОН України. – К.: ЦУЛ, 2016. – 728 с.
- 10 Крайних О. П., Барвінська Є. С. Економіка підприємства. Навчальний посібник / За редакцією Крайних О.П. – 2-ге вид. оновлене і доповнено – Львів: «Інтелект-Захід», 2015. – 296 с.
- 11 Круги П. В. Економіка (розрахунки фінансово-інвестиційних операцій в EXCEL). Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2014. – 264 с.
- 12 Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 376 с.
- 13 Маніс З. О. Економіка підприємства: Навчальний посібник / З.О. Маніс, І. М. Луцький. – К.: Знання, 2014. – 580с.
- 14 Петренко М. І., Храбан А. А. Економіка підприємства. Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – 199 с.
- 15 Планування діяльності підприємства: Навч.-метод, посібник для самост. вивч. дисц. / М. А. Белов, Н. М. Євдокимова, В. Є. Москалкж та ін.; За заг. ред. В.Є. Москалюка. – К: КНЕУ, 2012. – 252 с.
- 16 Тарасюк Г. М., Шваб Л. І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник. – Житомир: ЖДТУ, 2013. – 580 с.
- 17 Шарко М. В., Мешкова-Кравченко Н. В., Радкевич О. М. Економіка підприємства. Навч. Посібник / М. В. Шарко, Н. В. Мешкова-Кравченко, О. М. Радкевич. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 436 с.

Тестові завдання

1. Коефіцієнт приросту основних виробничих фондів — це співвідношення:

- а) вартості введених фондів до їх вартості на кінець року;
- б) різниці між вартістю введених і виведених основних фондів до їх загальної суми на кінець року;
- в) вартості виведених фондів до їх суми на початок року;
- г) різниці між вартістю введених і виведених фондів до їх загальної суми на початок року.

2. Коефіцієнт вибуття основних фондів — це:

- а) відношення вартості основних фондів, що вибули, до середньорічної вартості всіх фондів;
- б) відношення вартості основних фондів, що вибули, до вартості всіх фондів на кінець року;
- в) відношення вартості основних фондів, що вибули, до вартості всіх основних виробничих фондів на початок року.
- г) відношення вартості основних фондів, що вибули, до середньорічної вартості всіх фондів на початок року;

3. Фондовіддача — це відношення:

- а) відношення середньорічної вартості основних фондів до обсягу випуску продукції у вартісному вираженні;
- б) відношення обсягу випуску продукції до середньорічної вартості основних виробничих фондів;
- в) відношення річної суми прибутку до середньорічної вартості фондів.
- г) відношення середньорічної вартості оборотних фондів до обсягу випуску продукції у вартісному вираженні

4. Фондомісткість — це відношення:

- а) відношення середньорічної вартості основних фондів до обсягу випуску продукції;
- б) відношення обсягу випуску продукції до середньорічної вартості фондів;
- в) відношення річної суми прибутку до середньорічної вартості фондів.
- г) відношення середньорічної вартості оборотних фондів до обсягу випуску продукції у вартісному вираженні

5. Фондоозброєність — це відношення:

- а) відношення середньорічної вартості основних фондів до обсягу випуску продукції;
- б) відношення середньорічної вартості основних фондів до середньоспискової чисельності робітників;
- в) відношення річної суми прибутку до середньорічної вартості фондів.
- г) відношення середньорічної вартості оборотних фондів до обсягу випуску продукції у вартісному вираженні

6. Фізичний знос основних фондів — це:

- а) поступове перенесення їх вартості на собівартість випущеної продукції;
- б) втрата частини вартості фондів під впливом науково-технічного прогресу (НТП);
- в) матеріальний знос основних фондів, внаслідок чого вони перестають відповідати необхідним вимогам.
- г) повністю перенесення їх вартості на собівартість випущеної продукції

7. Моральний знос основних фондів — це:

- а) моральне старіння фондів, невідповідність необхідним вимогам;
- б) поступове перенесення вартості фондів на вартість виготовленої продукції;
- в) повна втрата вартості фондів або їх частини під впливом НТП.
- г) повністю перенесення їх вартості на собівартість випущеної продукції

8. Амортизація — це:

- а) втрата частини вартості основних фондів під впливом НТП;
- б) процент річних відрахувань від балансової вартості;
- в) матеріальний знос основних фондів, внаслідок чого вони перестають задовольняти поставлені до них вимоги;
- г) поступове погашення вартості основних фондів перенесенням її на собівартість виготовленої продукції.

9. Норма амортизації — це:

- а) поступове погашення вартості основних фондів перенесенням її на собівартість виготовленої продукції;
- б) процент відрахувань від балансової вартості;
- в) втрата частини вартості основних фондів під впливом НТП.
- г) повністю погашення вартості основних фондів перенесенням її на собівартість виготовленої продукції;

10. Виробнича потужність промислового підприємства — це:

- а) максимально можливий річний випуск продукції при заданих організаційно-технічних умовах;
- б) те саме, але за умови використання резервного обладнання;
- в) максимальний випуск продукції на вузьких місцях.
- г) мінімальний випуск продукції на вузьких місцях.

11. Структура оборотних засобів — це:

- а) їх склад за елементами;
- б) частка кожного елемента у загальному обсязі оборотних засобів;
- в) співвідношення між вартістю оборотних фондів і фондів обігу.
- г) їх склад за структурою;

12. Заробітна плата — це:

- а) новостворена кожним робітником вартість у грошовій формі, що виділяється державою для їх особистого споживання;
- б) сукупність матеріальних благ і послуг, отриманих із суспільних фондів споживання;
- в) абсолютна сума грошових засобів, отриманих працівниками пропорційно до кількості і якості їхньої праці;
- г) грошова винагорода, яку за трудовим договором власник виплачує працівникові за виконану ним роботу.

13. Додаткова заробітна плата визначається у процентах від:

- а) основної заробітної плати;
- б) премій;
- в) суми основної заробітної плати і премій;
- г) цільових витрат.

14. Як співвідносяться годинні тарифні ставки робітників I розряду за формами (погодинна та відрядна) заробітної плати:

- а) годинна тарифна ставка вища при погодинній оплаті;
- б) годинна тарифна ставка відрядника вища;

в) годинні тарифні ставки I розряду при відрядній і погодинній оплаті праці мають бути однаковими

г) годинна тарифна ставка нижча при погодинній оплаті

15. Яка із основних форм заробітної плати є економічно найвигіднішою:

а) відрядна;

б) погодинна;

в) відрядна чи погодинна залежно від умов виробництва?

г) акордна

16. Прибуток від реалізації продукції — це:

а) виручка від підприємницької діяльності;

б) дохід від підприємницької діяльності;

в) виручка від реалізації продукції за мінусом повної собівартості;

г) додатковий продукт у грошовому вираженні;

17. У тарифно-кваліфікаційному довіднику відображено:

а) характеристику робіт для кожного розряду;

б) вимоги до знань і вмінь робітників;

в) тарифні коефіцієнти;

г) тарифні ставки;

18. Собівартість продукції — це:

а) витрати праці на виробництво і реалізацію продукції;

б) витрати підприємства на виробництво і реалізацію продукції;

в) виражені в грошовій формі витрати на виробництво продукції;

г) витрати на виробництво і прибуток підприємства.

19. Ціна — це:

а) грошовий вираз вартості товару;

б) грошове вираження витрат підприємства на виробництво і збут продукції;

в) грошове вираження суми витрат виробництва, прибутку і непрямих податків.

г) грошове вираження суми витрат виробництва, прибутку.

20. Повна собівартість продукції більша від виробничої на суму:

а) зміни залишків незавершеного виробництва;

б) прибутку;

в) позавиробничих витрат.

г) податків

21. Вкажіть витрати, що не залежать від обсягу виробництва:

а) валові;

б) змінні;

в) прямі;

г) постійні.

22. Калькулювання — це обчислення собівартості продукції:

а) валової;

б) товарної;

в) реалізованої;

г) окремих її видів.

23. Об'єктами калькулювання на підприємстві виступають:

а) кожен вид продукції, що випускається;

б) видатки майбутніх періодів;

в) загальний обсяг виробництва продукції;

г) роботи і послуги, виконані для сторонніх організацій.

24. Ефективність виробництва забезпечується за рахунок:

- а) оптимізації витрат на виробництво;
- б) мінімізації витрат на виробництво;
- в) максимізації витрат;
- г) правильні всі відповіді.

25. Вкажіть правильну відповідь:

- а) рівень рентабельності залежить від величини прибутку прямо пропорційно;
- б) рівень рентабельності залежить від величини прибутку обернено пропорційно;
- в) рівень рентабельності не залежить від величини прибутку.
- г) усі відповіді вірні

26 Виробнича потужність підприємства – це:

- а) співвідношення основних фондів різних вікових груп до загальної вартості;
- б) сукупність всіх видів ресурсів, якими володіє підприємство;
- в) максимально можливий випуск продукції підприємством за певний проміжок часу і за певних організаційно- технічних умов;
- г) усі відповіді вірні.

27 Який із наведених показників характеризує інтенсивність оновлення основних фондів:

- а) коефіцієнт придатності;
- б) коефіцієнт вибуття;
- в) коефіцієнт оновлення;
- г) виробничі інвестиції

28 До чинників, що впливають на фізичний знос основних фондів, відносять:

- а) їх склад за окремими елементами;
- б) оплата праці;
- в) ступінь зносу;
- г) ціни на обладнання.

29 Незавершене виробництво входить до складу:

- а) оборотних фондів;
- б) фондів обігу;
- в) основних фондів;
- г) правильна відповідь відсутня.

30 Проміжок часу між двома капітальними ремонтами або між початком експлуатації та першим капітальним ремонтом називається:

- а) міжремонтний період;
- б) ремонтний цикл;
- в) ремонтний період;
- г) міжоглядовий цикл.

31 В яких одиницях визначається норматив оборотності оборотних засобів?

- а) у днях;
- б) у гривнях;
- в) у %;
- г) у гривнях за день.

32. Трудомісткість продукції виражає:

- а) трудовитрати (у днях, годинах) на весь обсяг виробленої продукції;
- б) виражені у грошовій формі витрати підприємства на виробництво продукції;
- в) витрати робочого часу на виробництво одиниці продукції;

г) поточні витрати віднесені до обсягів виробленої продукції.

33. Вузкий різновид трудової діяльності в межах професії – це:

- а) спеціалізація;
- б) рівень кваліфікації;
- в) кваліфікація;
- г) спеціальність.

34 Професія характеризує:

- а) стаж роботи на даному підприємстві;
- б) вид трудової діяльності, здійснення якої потребує певних теоретичних знань та практичних навичок;
- в) можливість очікування суміжної спеціальності;
- г) сукупність певних теоретичних знань.

35 До основних робітників відноситься:

- а) наладчик токарного верстата;
- б) водій електрокара;
- в) токар механічного цеху;
- г) вантажник гальванічного цеху.

36 Різниця між обліковою та явочною чисельністю характеризує:

- а) плинність персоналу;
- б) структуру персоналу;
- в) резерв персоналу, що має використовуватися для заміни тих, котрі не виходять на роботу з поважних причин;
- г) кількість персоналу, звільненого з поважних причин у звітному періоді.

37 Показник відповідності кваліфікації робітників рівню складності виконуваних ними робіт обчислюється як відношення:

- а) чисельність основних робітників до чисельності допоміжних робітників;
- б) загальної суми років роботи на даному підприємстві всього персоналу до середньооблікової чисельності;
- в) чисельність висококваліфікованих і кваліфікованих робітників до загальної кількості робітників;
- г) середнього тарифного розряду групи робітників до середнього тарифного розряду робіт, що виконують.

38 Рівень плинності кадрів є:

- а) абсолютним показником руху персоналу;
- б) відносним показником руху персоналу;
- в) показником наявності персоналу;
- г) показником продуктивності праці.

39 Технологічна трудомісткість визначається:

- а) витратами праці керівників;
- б) повними витратами праці на виготовлення одиниці продукції;
- в) витратами праці основних робітників;
- г) витратами праці допоміжних робітників.

40 Працівник підприємства, що готує та оформлює документацію, належить до категорії:

- а) робітник;
- б) керівник;
- в) професіонал;
- г) службовець.

41 Вид трудової діяльності, здійснення якої потребує відповідних спеціальних знань і практичних навичок, називається:

- а) категорією;
- б) кваліфікацією;
- в) професією;
- г) спеціальністю.

42. Працівники підприємства, направлені на навчання з відривом від виробництва:

- а) входять до облікової чисельності персоналу;
- б) не входять до облікової чисельності персоналу;
- в) входять до явочної чисельності;
- г) входять до середньооблікової чисельності.

43 Продуктивність праці характеризується:

- а) обсягом випущеної продукції;
- б) обсягом випущеної за одиницю часу продукції в розрахунку на одного працюючого;
- в) обсягом реалізованої продукції в розрахунку на одного працюючого;
- г) кількістю продукції, що має бути виготовлена за одиницю часу.

44 На рівні підприємства результатом праці є:

- а) продукція підприємства;
- б) задоволення покупців;
- в) розмір прибутку;
- г) рівень витрат праці.

45. Працівники, що організовують виробництво і здійснюють управління діяльністю підприємства та його структурних підрозділів – це:

- а) професіонали;
- б) керівники;
- в) фахівці;
- г) робітники.

46 Виберіть найбільш повне і точне визначення терміну “оплата праці»:

- а) ціна робочої сили;
- б) відшкодування витрат на відтворення робочої сили;
- в) грошовий вираз вартості робочої сили, який виплачується за виконану роботу або надані послуги;
- г) грошові виплати працівникові з метою мотивації його до високопродуктивної праці.

47 Державне регулювання оплати праці полягає у:

- а) встановленні співвідношення між величиною основної та додаткової заробітної плати;
- б) встановленні фонду оплати праці підприємств;
- в) регулюванні чисельності відрядників і погодинників на підприємстві;
- г) встановленні мінімального рівня оплати праці.

48 Сума грошей, яка нарахована і одержана працівником за виконану ним роботу, називається заробітною платою:

- а) реальною;
- б) номінальною;
- в) додатковою;
- г) розрахунковою.

49 Яку систему оплати праці доцільно використовувати на підприємстві, якщо праця робітників на ньому не піддається нормуванню, а керівництво підприємства прагне створити робітникам мотиви для якісного виконання ними своїх обов'язків:

- а) просту погодинну;
- б) пряму відрядну;
- в) відрядно-преміальну або відрядно-прогресивну;
- г) погодинно-преміальну.

50 Яку систему оплати праці доцільно використовувати в структурному підрозділі підприємства, де добре організовано нормування праці і можливий облік виробітку і понад встановленої норми:

- а) відрядно-преміальну або відрядно-прогресивну;
- б) просту погодинну;
- в) пряму відрядну;
- г) погодинно-преміальну.

51 Оплата праці за посадовими окладами є різновидом форми оплати праці:

- а) відрядної;
- б) погодинної;
- в) акордної;
- г) бригадної.

52 Винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці – це:

- а) основна заробітна плата;
- б) додаткова заробітна плата;
- в) заробітна плата;
- г) заохочувальні та компенсаційні виплати.

53 До фонду додаткової заробітної плати входять:

- а) надбавки та виплати до тарифних ставок та посадових окладів у розмірі, передбаченому чинним законодавством;
- б) суми авторського гонорару працівникам мистецтва;
- в) відповідно до встановлених норм праці за відрядними розцінками, тарифними ставками та посадовими окладами;
- г) вірної відповіді немає.

54 Факторами зниження собівартості є:

- а) зниження технічного рівня виробництва;
- б) поліпшення організації виробництва і праці;
- в) збільшення кількості конкурентів на ринку;
- г) збільшення обсягу закупівлі матеріальних ресурсів.

55 До змінних витрат відносяться:

- а) матеріальні витрати;
- б) витрати на реалізацію продукції;
- в) амортизаційні відрахування;
- г) адміністративні та управлінські витрати.

56. Як змінюються постійні витрати на одиницю продукції при збільшенні обсягів

виробництва в коротко-строковому періоді:

- а) не змінюються;
- б) зменшуються;

- в) збільшуються;
- г) вірної відповіді немає.

57 Виробнича собівартість включає:

- а) всі витрати підприємства на виробництво продукції плюс витрати на її реалізацію;
- б) прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, загальновиробничі прямі витрати;
- в) прямі та непрямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці;
- г) вірної відповіді немає.

58 Які із перелічених витрат відносяться до змінних витрат:

- а) заробітна плата управлінського персоналу;
- б) амортизаційні відрахування;
- в) вартість матеріалів і напівфабрикатів;
- г) всі відповіді вірні.

59 Поточні витрати підприємства на виробництво і реалізацію продукції – це:

- а) матеріальні витрати;
- б) повна собівартість;
- в) виробнича собівартість;
- г) ціна продукції.

60 Класифікація витрат на виробництво за економічними елементами є основою для:

- а) встановлення ціни виробу;
- б) складання кошторису витрат на виробництво;
- в) визначення прибутку підприємства;
- г) розрахунку собівартості конкретного виду продукції.

61 До виробничої собівартості не включаються:

- а) загальновиробничі витрати;
- б) інші виробничі витрати;
- в) витрати на утримання та експлуатацію устаткування;
- г) витрати на збут.

62. Калькулювання – це:

- а) обчислення вартості валової продукції;
- б) обчислення вартості товарної продукції;
- в) обчислення собівартості окремих виробів;
- г) обчислення вартості реалізованої продукції.

63 Ціна, за якою здійснюється розрахунок з кінцевим споживачем товару – це:

- а) роздрібна ціна;
- б) відпускна ціна;
- в) оптова ціна;
- г) оптова ціна промисловості.

64 Співвідношення окремих складових елементів ціни в загальному її рівні – це:

- а) склад ціни;
- б) структура ціни;
- в) система ціни;
- г) вірної відповіді немає.

65 Встановлення ціни на основі врахування власних витрат характеризує такий метод ціноутворення:

- а) встановлення ціни на основі попиту споживачів;
- б) мінімальні витрати;
- в) змагання;
- г) витратний.

66 Вкажіть джерела формування власних фінансових ресурсів:

- а) бюджетні асигнування;
- б) прибуток;
- в) кредитні кошти;
- г) благодійні внески.

67 Рентабельність продукції визначається:

- а) відношенням балансового прибутку до собівартості продукції;
- б) відношення прибутку від реалізації до виручки від реалізації (без непрямих податків);
- в) відношенням балансового прибутку до середньої вартості майна підприємства;
- г) відношенням балансового прибутку до середньої вартості основних засобів та матеріальних оборотних засобів.

68 Прибуток – це:

- а) різниця між сукупним доходом від певної діяльності та сукупними витратами в процесі здійснення цієї діяльності;
- б) різниця між виручкою від реалізації товару та сумою податку на додану вартість;
- в) різниця між обсягом випуску і продажу продукції у вартісному виразі;
- г) вірної відповіді немає.

69. Сукупність постійних працівників, що мають необхідну професійну підготовку та певний досвід практичної діяльності, називають:

- а) трудовим колективом підприємства
- б) персоналом підприємства
- в) трудовими ресурсами
- г) трудовим потенціалом підприємства

70. Структура персоналу – це відсоткове співвідношення окремих груп персоналу за такими класифікаційними ознаками, як:

- а) категорія персоналу
- б) вік персоналу
- в) освіта та кваліфікація персоналу
- г) усі відповіді вірні

71. Фондовіддача - це показник, який визначає...

- а) величину основних фондів на одиницю виготовленої продукції
- б) рівень використання оборотних фондів підприємства
- в) випуск продукції на одну гривню основних фондів
- г) ефективність відтворення усієї сукупності засобів праці

72. Напівфабрикати власного виробництва-це ...

- а) предмети праці, обробка яких не завершена в одному із виробничих підрозділів підприємства
- б) предмети праці, які перебувають безпосередньо на робочих місцях
- в) предмети праці, що повністю оброблені у даному виробничому підрозділі підприємства але потребують подальшої обробки в інших підрозділах

г) предмети праці, які перебувають у процесі транспортування від одного робочого місця до іншого

73. Мінімальна заробітна плата – це ..

а) будь-який заробіток, що залежить від результатів праці працівників і визначається тарифними ставками, розцінками, посадовими окладами

б) встановлений державою розмір заробітної плати, менше якого не може здійснюватися оплата за фактично виконану роботу (за повний місяць)

в) будь-який заробіток, що за трудовим договором виплачується працівникові за виконану роботу та надані послуги

г) усі відповіді не вірні

74. При відрядній формі оплата праці проводиться за ...

а) нормами і розцінками, встановлених за розрядом виконуваних робіт

б) тарифною сіткою

в) штатним розкладом підприємства

г) штатним розкладом плюс преміальні

75. Система оплати праці, що розраховується добутком розцінки та кількості одиниць виробленої продукції

а) відрядно-прогресивній системі

б) прямій відрядній системі

в) непрямій відрядній системі

г) відрядно-преміальній системі

76. Витрати, загальна сума яких за певний час залежить від обсягу виготовленої продукції, називаються...

а) змінними

б) постійними

в) прямими

г) непрямими

77. Виробнича собівартість продукції включає...

а) усі витрати одного виробничого підрозділу на виробництво продукції

б) усі витрати підприємства на виробництво продукції

в) усі витрати підприємства на виробництво продукції плюс витрати на її реалізацію

г) усі відповіді неправильні

78. Співвідношення кількості звільнених працівників з усіх причин середньооблікової їх чисельності – це показник...

а) частки окремих категорій працівників

б) плинності персоналу

в) рівня дисципліни

г) продуктивності праці

79. Амортизація основних фондів – це...

а) зношення основних фондів

б) процес поступового перенесення вартості основних фондів на собівартість продукції, що виготовляється

в) відтворення основних фондів

г) витрати на утримання основних фондів

80. Реально існуюча вартість основних фондів, ще не перенесена на вартість продукції - це

а) залишкова вартість;

- б) ліквідаційна вартість;
- в) первісна вартість;
- г) середньорічна вартість.

81. Грошова форма витрат на підготовку виробництва, виготовлення та збут продукції

- а) виробнича собівартість продукції;
- б) повна собівартість продукції;
- в) вартість продукції;
- г) собівартість одиниці продукції

82. До оборотних засобів не належать

- а) верстати;
- б) сировина;
- в) грошові засоби
- г) незавершене виробництво

83. Знайдіть логічну відповідність

- а) собівартість продукції має бути вищою від її вартості;
- б) вартість продукції має бути вищою від її собівартості;
- в) собівартість продукції має дорівнює її вартості;
- г) собівартість продукції інколи має дорівнює її вартості;

84. Оборотні фонди підприємства переносять свою вартість на вартість продукції, що виробляється...

- а) частинами в міру спрацювання
- б) повністю відноситься на витрати виробництва;
- в) не переносяться;
- г) інший варіант.

85. Розмір заробітної плати за виготовлену одиницю продукції - це

- а) тарифний розряд;
- б) тарифний коефіцієнт;
- в) відрядна розцінка;
- г) тарифна ставка

86. Витрати, загальна сума яких за певний час не залежить від обсягу виготовленої продукції, називаються

- а) змінними витратами;
- б) постійними витратами;
- в) прямими витратами;
- г) сукупними витратами.

87. Оборотні кошти підприємства мають...

- а) лише матеріально-речову форму
- б) лише вартісну форму
- в) матеріально-речову та вартісну форму
- г) лише матеріальну форму.

88. Розмір якого запасу визначається в межах половини середнього інтервалу між поставками?

- а) транспортного запасу;
- б) підготовчого запасу;
- в) поточного запасу;
- г) резервного запасу;

89. Яке твердження є правильним:

- а) валова продукція більша за обсягом, ніж товарна?
- б) товарна продукція більша за обсягом, ніж валова?
- в) величина валової продукції може бути меншою, більшою або однаковою з товарною?
- г) усі відповіді вірні?

90. Норма часу на виготовлення виробу складає 12 хвилин, розряд роботи – 2, годинна тарифна ставка якого – 10 грн. Якою буде розцінка на один виріб?

- а) 24,00 грн.
- б) 0,24 грн.
- в) 2, 40 грн.
- г) 2, 00 грн

91. Заробітна плата між членами бригади, що працюють в однакових умовах, розподіляється за:

- а) кількістю відпрацьованого часу;
- б) обсягом випущеної продукції;
- в) кількістю відпрацьованих години-коефіцієнтів;
- г) коефіцієнтом виконання норм.

92. Рентабельність окремого виду продукції обчислюється як частка від ділення величин:

- а) прибутку від реалізації одиниці продукції на її повну собівартість;
- б) повної собівартості одиниці продукції на прибуток від її реалізації;
- в) суми балансового прибутку на обсяг реалізації продукції;
- г) обсягу реалізації продукції на суму балансового прибутку.

93. До категорії «службовець» відносяться працівники, які:

- а) займаються інженерно-технічними та економічними роботами;
- б) зайняті безпосередньо у процесі виробництва та надання матеріальних благ;
- в) здійснюють підготовку та обробку документації, облік і контроль, господарське обслуговування;
- г) обіймають посади керівників структурних підрозділів підприємства;

94. Незавершене виробництво – це:

- а) незакінчена обробкою продукція на складі;
- б) вартість продукції з незакінченою обробкою, яка знаходиться на обладнанні у цеху;
- в) незакінчена продукція: на робочому місці, у технічному контролі, на складі готових деталей, транспортується;
- г) усі відповіді вірні

95. Яка з наведених відповідей правильна:

- а) незавершене виробництво входить до складу оборотних фондів;
- б) незавершене виробництво входить до складу фондів обігу;
- в) незавершене виробництво входить до складу оборотних засобів;
- г) незавершене виробництво входить до складу основних фондів

96. Чисельність робітників, яка включає у себе всіх постійних, тимчасових і сезонних працюючих, прийнятих на роботу на строк один і більше днів незалежно від того, знаходяться вони на роботі, у відпустці, відрядженні, звільненні від праці за хворобою чи з інших причин, називається:

- а) явочною;
- б) обліковою;
- в) середньообліковою.

г) календарна;

97. Співвідношення чисельності основних робітників і чисельності допоміжних робітників - це показник:

- а) частки окремих категорій працівників;
- б) плинності персоналу;
- в) рівня дисципліни;
- г) продуктивності праці.

98. Трудові ресурси - це:

- а) усі люди працездатного віку;
- б) люди працездатного віку, підлітки та пенсіонери, що працюють;
- в) будь-яка чисельність працюючих разом людей на даному підприємстві;
- г) сукупність постійних працівників, що мають необхідну професійну підготовку та певний досвід практичної діяльності

99. Поняття «засоби виробництва» і «виробничі фонди»:

- а) різнозначні;
- б) поняття «засоби виробництва» ширше, ніж поняття «виробничі фонди»;
- в) поняття «виробничі фонди» ширше, ніж поняття «засоби виробництва»;
- г) поняття економічно не пов'язані;

100. Норма часу — це:

- а) кількість продукції, що має бути виготовлена за одиницю часу;
- б) оптимальна кількість обладнання, закріплена за робітником;
- в) чисельність робітників, що обслуговують певне робоче місце;
- г) максимально допустимі витрати часу на операцію;

2 Рівень – завдання з багатоелементними відповідями.
Кількість правильних відповідей в тесті від 2 до 4

1. Залишкова вартість основних фондів формується за рахунок:

- а) ціни основних фондів;
- б) первісної чи відновної вартості;
- в) витрат на демонтаж;
- г) амортизаційних відрахувань.

2. Первісна вартість основних фондів складається з:

- а) ціни основних фондів;
- б) витрат на капітальний ремонт та модернізацію;
- в) витрат на транспортування і монтаж;
- г) амортизаційних відрахувань;

3. За якою вартістю оцінюються основні фонди на підприємстві:

- а) оптовою (гуртовою) ціною промисловості;
- б) залишковою вартістю;
- в) вартістю відновлення;
- г) початковою вартістю;

4. Як попередити втрати від передчасного морального зносу фондів:

- а) протикорозійними засобами;
- б) проведенням капітального ремонту
- в) підвищенням інтенсивності використання техніки;
- г) модернізацією обладнання.

5. До чинників, що впливають на фізичний знос основних фондів, відносять:

- а) їх склад за окремими елементами;
- б) оплата праці;
- в) ступінь зносу;
- г) ступінь завантаженості;

6. Виробнича потужність залежить від таких чинників:

- а) наявного на підприємстві обладнання (крім резервного);
- б) якості сировини;
- в) рівня спеціалізації;
- г) режиму роботи підприємства;

7. Основними напрямками поліпшення використання основних фондів є:

- а) швидке освоєння проектних потужностей;
- б) удосконалення структури основних фондів;
- в) збільшення коефіцієнта змінності;
- г) модернізація основних фондів.

8. Вкажіть методи прискореної амортизації основних фондів:

- а) кумулятивний;
- б) лінійний;
- в) зменшеного залишку за подвійної норми амортизації;
- г) рівномірного списання.

9. Яке з наведених тверджень правильне:

- а) модернізація забезпечує розширене відтворення основних фондів;
- б) модернізація забезпечує просте відтворення основних фондів;
- в) модернізація усуває фізичний знос основних фондів;
- г) модернізація усуває моральний знос .

10. До оборотних засобів не належать:

- а) сировина і основні матеріали; б) тара і паливо;
- в) запасні частини для ремонту;
- г) витрати на проектування і підготовку до випуску продукції;
- д) верстати;

11. Які елементи слід включати до складу оборотних фондів підприємства:

- а) залишки тари та запасних частин;
- б) витрати майбутніх періодів;
- в) залишки готової продукції;
- г) незавершене виробництво;

12. Які елементи входять до фондів обігу:

- а) товари на складі;
- б) запаси сировини, матеріалів, палива;
- в) грошові засоби;
- г) витрати майбутніх періодів;

13. Які показники характеризують оборотність оборотних засобів:

- а) коефіцієнт використання матеріалу;
- б) коефіцієнт оборотності;
- в) питома матеріаломісткість;
- г) період обороту;

14. Прискорення оборотності оборотних засобів сприяє:

- а) удосконаленню структури оборотних засобів;
- б) зменшенню суми нормованих оборотних засобів для та кого самого обсягу продукції;
- в) збільшенню випуску продукції при такій самій сумі нормованих оборотних засобів;
- г) підвищення фондівіддачі.

15. За способом обчислення у розрахунку на одиницю продукції витрати поділяють на:

- а) прості;
- б) комплексні;
- в) прямі;
- г) непрямі;

16. Тарифна система включає:

- а) галузевий, районний коефіцієнти;
- б) тарифно-кваліфікаційний довідник;
- в) норми виробітку;
- г) тарифну сітку та ставки;

17. Тарифна сітка визначає:

- а) розряд робітників;
- б) умови преміювання;
- в) тарифні коефіцієнти;
- г) вимоги до кожного розряду;

18. Виділіть елементи тарифної сітки:

- а) тарифно-кваліфікаційний довідник;
- б) розряди і відповідні коефіцієнти;
- в) галузеві й районні коефіцієнти;
- г) годинна тарифна ставка I розряду

19. Заробітна плата робітника-відрядника залежить від:

- а) годинної тарифної ставки;
- б) розцінки;
- в) відпрацьованого часу;
- г) кількості виготовленої продукції.

20. Які витрати відносять до умовно-змінних, чи пропорційних:

- а) сировина й основні матеріали;
- б) адміністративно-управлінські витрати;
- в) куповані напівфабрикати;
- г) амортизаційні відрахування;

21. При непрямій системі заробітна плата допоміжних робітників залежить від:

- а) обсягу виготовленої продукції;
- б) годинної тарифної ставки і кількості відпрацьованого часу;
- в) виконання норм основними робітниками;
- г) розміру заробітної плати основних і допоміжних робітників;

22. Вкажіть основні системи заробітної плати:

- а) відрядна;
- б) акордна;
- в) погодинна;
- г) відрядно-преміальна;

23. До фонду основної заробітної плати входять:

- а) доплати за навчання учнів;
- б) доплати за основні й додаткові відпустки;
- в) тарифна заробітна плата відрядників і погодинників;
- г) доплати у розмірах встановлених чинним законодавством;

24. Калькуляція собівартості продукції складається:

- а) в розрізі комплексних статей;
- б) за економічними елементами;
- в) за статтями витрат;
- г) на калькуляційну одиницю.

25. Кошторис витрат на виробництво продукції складається:

- а) за комплексними витратами;
- б) у розрізі економічних елементів;
- в) за статтями витрат;
- г) на визначений період;

26. Які витрати належать до умовно-постійних, чи непропорційних:

- а) електроенергія на освітлення;
- б) електроенергія на технологічні потреби;
- в) сировина й основні матеріали;
- г) амортизаційні відрахування;

27. Які з перелічених елементів не входять до виробничої собівартості:

- а) сировина й основні матеріали;
- б) заробітна плата основних виробничих робітників;
- в) витрати на збут;
- г) витрати на підготовку кадрів;

28. Основними шляхами зниження витрат у матеріаломістких галузях є:

- а) збільшення норми витрат;

- б) використання відходів;
- в) випуск якісної продукції;
- г) зменшення відходів.

29. Функції ціни:

- а) стимулююча;
- б) соціальна;
- в) розподільча;
- г) регулювальна;

30. Рентабельність — це:

- а) абсолютний показник ефективної діяльності підприємства;
- б) відносний показник ефективної діяльності підприємства
- в) чистий прибуток підприємства;
- г) відношення прибутку до витрат на його одержання

31. Види чисельності працівників:

- а) календарна;
- б) облікова;
- в) явочна;
- г) середньооблікова.

32. Рівень продуктивності праці залежить від:

- а) зміни чисельності працівників;
- б) розширення виробничих потужностей підприємства;
- в) збільшення обсягів сировини та матеріалів;
- г) нововведень, що забезпечують скорочення витрат робочого часу на одиницю створеної продукції.

33. На зростання продуктивності впливає:

- а) запровадження нових технологій;
- б) зменшення собівартості;
- в) збільшення обсягу господарської діяльності за умови незмінних витрат ресурсів;
- г) залучення нових коштів.

34. Які показники характеризують рівень використання трудових ресурсів?

- а) кількість відпрацьованих людино-днів одним праце-здатним за рік;
- б) кількість відпрацьованих людино-годин одним праце-здатним за рік;
- в) коефіцієнт використання трудових ресурсів;
- г) розмах сезонності використання трудових ресурсів.

35. Показниками руху робочої сили на підприємстві є коефіцієнти:

- а) обороту робочої сили по прийому;
- б) завантаження робочої сили в часі;
- в) обороту робочої сили по звільненню;
- г) плинності.

36. Збільшення ефективності використання оборотних коштів можливо за рахунок таких заходів:

- а) економія матеріальних ресурсів;
- б) зменшення виробничих запасів, поліпшенням організації матеріально-технічного постачання;
- в) зменшення строків виготовлення продукції;
- г) удосконалення розрахунків із замовниками.

37. Що із нижченаведеного включасться до витрат на збут?

- а) витрати на перед продажну підготовку, сертифікацію;
- б) витрати на утримання основних фондів, що обслуговують процес збуту;
- в) вартість сировини і матеріалів, витрати на дослідження та впровадження у виробництво нової продукції;
- г) скорочення і ліквідація браку.

38. Визначте види прибутку залежно від видів діяльності підприємства:

- а) прибуток від комерційної діяльності;
- б) прибуток від операційної діяльності;
- в) прибуток від спонсорської діяльності;
- г) прибуток від звичайної діяльності.

39. Роздрібна ціна містить:

- а) торгову надбавку;
- б) гуртову ціну промисловості;
- в) постачальницько-збутову націнку;
- г) рентабельність

40. Гуртова ціна підприємства містить:

- а) прибуток;
- б) торгову надбавку;
- в) собівартість;
- г) всі відповіді вірні

41. Назвіть види рентабельності

- а) чиста рентабельність;
- б) загальна рентабельність;
- в) рентабельність виробу;
- г) норма прибутку.

42. До невикористаних входять такі витрати:

- а) на рекламу;
- б) на утримання їдальні;
- в) на утримання дитячих закладів;
- г) транспортні.

43. До активної частини основних засобів відносяться:

- а) будівлі, споруди, передавальні пристрої;
- б) машини й устаткування;
- в) виробничий інструмент, інвентар;
- г) транспортні засоби.

44. Дохід підприємства є:

- а) одним з найголовніших показників, які відображають його фінансовий стан;
- б) показником, який визначає мету підприємницької діяльності;
- в) показником, який характеризує основний результат діяльності підприємства;
- г) збільшенням економічних вигод у вигляді надходжень активів або зменшення зобов'язань.

45. За схемою посадових окладів здійснюється оплата праці:

- а) службовців;
- б) спеціалістів;
- в) керівників;
- г) робітників.

46 Розмір заробітної плати залежить від:

- а) складності та умов роботи, що виконується;
- б) професійно-ділових якостей працівника;
- в) результатів праці робітника;
- г) результатів господарської діяльності підприємства.

47 Яка з наведених позицій входить до сфери державного регулювання оплати праці згідно з діючим законодавством:

- а) регулювання мінімальної заробітної плати;
- б) регулювання розмірів посадових окладів керівників державних підприємств;
- в) регулювання оплати праці в організаціях та установах, що фінансуються з бюджету;
- г) вірної відповіді немає.

48. При оцінці кількості оборотів оборотних засобів використовуються такі показники:

- а) вартість оборотних засобів;
- б) вартість товарної продукції;
- в) кількість змін роботи підприємства;
- г) обсяги реалізованої продукції

49. Прибуток підприємства як економічна категорія визначає:

- а) кінцевий результат діяльності підприємства, отримання якого є необхідною умовою розширеного відтворення на підприємстві;
- б) різницю між ціною та собівартістю продукції;
- в) результат здійснення усіх видів діяльності підприємства;
- г) фінансовий результат діяльності підприємства.

50. У процесі аналізу обчислюють такі види чисельності працівників:

- а) календарну;
- б) облікову;
- в) явочну;
- г) середньооблікову.